

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0093(COD)

15657/23
ADD 1

LIMITE

COPEN 399
JAI 1516
CODEC 2194

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15641/23 + COR 1, WK 15683/23 + REV 1

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών
- Δήλωση των αντιπροσωπιών της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας και της Σλοβακίας

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες δήλωση των αντιπροσωπιών της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας και της Σλοβακίας προς καταχώριση στα πρακτικά της EMA και του Συμβουλίου.

**Δήλωση της Τσεχικής Δημοκρατίας,
της Σλοβακικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Εσθονίας
όσον αφορά την πρόταση κανονισμού σχετικά με τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών**

Σύμφωνα με την Τσεχική Δημοκρατία, τη Σλοβακική Δημοκρατία και τη Δημοκρατία της Εσθονίας, η πρόταση κανονισμού σχετικά με τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών αποτελεί ευκαιρία για την απλούστευση, τη βελτίωση και την εναρμόνιση της διαδικασίας διαβίβασης ποινικών δικογραφιών μεταξύ των κρατών μελών. Για τον λόγο αυτό, συμμετείχαν ενεργά στις διαπραγματεύσεις από την αρχή.

Η Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Εσθονίας εκτιμούν ιδιαίτερα το γεγονός ότι η Προεδρία έλαβε υπόψη πολλές από τις παρατηρήσεις τους, καθώς και πολλές από τις προτάσεις τους που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαπραγματευτικής διαδικασίας.

Η Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Εσθονίας θεωρούν ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι ο κανονισμός:

- δημιουργεί ενιαίο πλαίσιο για τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών,
- επιτρέπει τη διαβίβαση ποινικής δικογραφίας ακόμη και κατά αγνώστου δράστη,
- διατηρεί το σύστημα των αιτημάτων,
- προβλέπει τη δυνατότητα απόρριψης της διαβίβασης ποινικής δικογραφίας σε ορισμένες περιπτώσεις,
- περιορίζεται αποκλειστικά στη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών, και
- θεσπίζει ενιαίο έντυπο για το αίτημα διαβίβασης ποινικής δικογραφίας και καθορίζει προθεσμίες για τις επιμέρους πράξεις της διαδικασίας διαβίβασης.

Από την έναρξη των διαπραγματεύσεων για το σχέδιο κανονισμού, η Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Εσθονίας αντιτάχθηκαν στη θέσπιση ένδικου μέσου για υπόπτους/κατηγορουμένους/θύματα κατά της απόφασης διαβίβασης ποινικής δικογραφίας. Δυστυχώς, τα επιχειρήματα που προβάλλαμε συνεχώς δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και, ως εκ τούτου, διατηρείται η υποχρέωση αυτή στον κανονισμό. Εκτιμούμε ότι αυτό είναι ουσιαστικά αρνητικό.

- Εάν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των υπόπτων/κατηγορουμένων που κατοχυρώνονται από το δίκαιο της ΕΕ παραβιάζονται από τη διαβίβαση ποινικής δικογραφίας, αυτά τα δικαιώματα των υπόπτων/κατηγορουμένων που θα μπορούσαν να θιγούν από τη διαβίβαση της δικογραφίας πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια. Δεν υπάρχει, ωστόσο, δικαίωμα δίωξης ή μη δίωξης σε συγκεκριμένο κράτος μέλος της ΕΕ. Βασικό στοιχείο της διαβίβασης δικογραφιών και κύριο μέλημα της είναι η αρχή της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και η αποτελεσματική επιβολή της. Δεν μπορεί να αναμένεται από τους υπόπτους/κατηγορουμένους να συμμεριστούν αυτήν την αρχή. Τα συμφέροντά τους θα είναι συχνά αρκετά διαφορετικά.
- Ομοίως, δεν υπάρχει παραβίαση των δικαιωμάτων των θυμάτων με τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών. Στα κράτη μέλη της ΕΕ που δεσμεύονται από την οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων, τηρούνται τα πρότυπα προστασίας των δικαιωμάτων των θυμάτων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η άσκηση του δικαιώματος του θύματος μπορεί να είναι «λιγότερο άνετη», αλλά αυτό δεν θα πρέπει να αποτελεί λόγο παρεμπόδισης ή παρακώλυσης της διαβίβασης της ποινικής δικογραφίας.
- Το δικαίωμα σε ένδικο μέσο (το ίδιο ισχύει για την υποχρέωση προηγούμενης διαβούλευσης και λήψης γνώμης σχετικά με τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών, μολονότι είναι εν μέρει περιορισμένη στην τρέχουσα διατύπωση) δεν προβλέπεται σε καμία από τις κανονιστικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Μολονότι ο παρών κανονισμός δεν ρυθμίζει τη διαβίβαση ποινικών δικογραφιών, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία δεν ασκεί τη δική της δικαιοδοσία, αλλά την ποινική δικαιοδοσία των κρατών μελών της ΕΕ που δεσμεύονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, ο παρών κανονισμός προβλέπει κανόνες για τη διαβίβαση ποινικής υπόθεσης από τη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους στη δικαιοδοσία άλλου. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργούμε ένα περιβάλλον στο οποίο οι ύποπτοι/κατηγορούμενοι σε ορισμένα είδη ποινικών διαδικασιών θα τύχουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης από άλλους.

- Είναι μάλλον παράδοξο το γεγονός ότι, μολονότι ο κανονισμός εσχάτως παρέχει δικαίωμα σε ένδικο μέσο, το περιορίζει επίσης ουσιαστικά στα πρόσωπα στα οποία, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δεν θα επιδίδονται αποφάσεις για την ανάληψη ποινικής δικογραφίας. Η εκτίμηση των προϋποθέσεων αυτών είναι εντελώς ανέλεγκτη και εξαρτάται από τη διακριτική ευχέρεια της δικαστικής αρχής του κράτους προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα. Θεωρούμε ότι αυτός ο de facto περιορισμός της πρόσβασης σε ένδικα μέσα, ο οποίος ενδέχεται να είναι προβληματικός από συνταγματική άποψη, δεν αποτελεί ρεαλιστική λύση.

Η διαβίβαση ποινικών δικογραφιών μεταξύ των κρατών μελών είναι ο τελευταίος τομέας διεθνούς δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις που δεν ρυθμίζεται ομοιόμορφα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Για να εκπληρωθεί η αρχική πρόθεση να δημιουργηθεί ένας σύγχρονος, αποτελεσματικός, απλός, σαφής και εύκολος στην εφαρμογή κανονισμός για τους επαγγελματίες, θα ήταν σκόπιμο να αφιερωθεί ακόμη περισσότερος χρόνος στην εξέτασή του στο πλαίσιο της Ομάδας COPEN.

Παρά τα ανωτέρω, η Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Εσθονίας αντιλαμβάνονται και εκτιμούν τις προσπάθειες που κατέβαλε η Προεδρία κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για το σχέδιο κανονισμού, προκειμένου να επιτευχθεί η συμβιβαστική διατύπωση του κειμένου ως έχει επί του παρόντος.